

CENNETE GÖTÜRECEK AMELLER

Eûzubillahimineşşeytânirracim.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillahi Rabbi'l-âlemîn. Alâ külli hâlin ve fî külli hîn nahmeduhû bi-cemî'i mehâmidih. Lehü'l-hamdü kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve li-azimi sultanih. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ Muhammedini'l-Mustafa. Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l ceza. Emmâ ba'd.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun. Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi sevdiklerimizle beraber dünya ve âhiret saadetine erdirsin. Dünyada da aziz eylesin, âhirette de aziz eylesin. Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin.

a. Kıyamet Hakkında

Rabbimiz Kur'ân-ı Kerîm'de buyuruyor ki:

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ

لَا يُؤْمِنُونَ﴾

*Inne's-sâ'ate le-âtiyetün lâ raybe fîhâ
velâkinne eksera'n-nâsi lâ yü'minûn.*¹

Kıyamet gelmektedir. Kıyamet kopmak üzeredir. Hiç şüphe yok, muhakkak gelecek. Bu dünyanın bozulma hadisesi vukuu bulacak. Bu âlem hercümerç olacak. Bu dağlar hallaç pamuğu gibi asılacak. Bu gökteki yıldızlar sapır sapır dökülecek. Ve âlem mahv u perişan olacak. Hiç şüphe yok, muhakkak böyle olacak. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hadîs-i şerîflerinde bizi kıyametin yakınlığına karşı uyanık olmaya davet eyledi.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de çok ayetlerinde kıyametin zelzelesinin yakın olduğunu ve bunun müthiş bir hadise olduğunu, hafife alınmaması gerektiğini bizlere ihtar eyledi.

Inne's-sâ'ate le-âtiyetün. “Kıyamet muhakkak kopacak.” *Lâ raybe fîhâ.* “Şek ve şüphe yok.” *Velâkinne eksera'n-nâsi lâ*

---

¹ 40/Mü'min (Gâfir), 59.

yü'minûn. “Bu böyle olacak ama insanların çoğu inanmıyorlar.” Allah’ın habercileri geliyor, kâinatın Yaratıcısı ihtar ediyor. Âlemlere rahmet olarak peygamber gönderiyor, olacak hadiseler önceden bildiriyor. Tedbir almaları için neler yapmaları gerektiğini kullarına öğretmek için mürebbî gönderiyor; fakat insanlar inanmıyorlar.

İnsanoğlunun en mühim hadisesi iman hadisesidir. İman olmayınca insanlar dünya ve âhiretlerinin elden kaçmasına, mahvolmaya, iki cihanda perişan olmaya mahkûm oluyorlar.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi sahip olduğumuz imanı koruyan, geliştiren, *hakka'l-yakîn* derecesine çıkartan ve ihsan mertebesinde Rabbine görüyormuşçasına ibadet eden, onun nimetlerini, hikmetlerini her hadisede müşahede basiretine sahip olan kullarından eylesin.

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ

يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

*Ve kâle Rabbükümü'd'ûnî estecib leküm. Inne'llezîne yestekbirûne an ibâdetî seyedhulûne cehenneme dâhirîn.*²

Ve Allahu Teâlâ hazretleri, sizin Rabbiniz: Yaratanınız, Mürebbîniz, Râzıkınız, her türlü nimeti size ihsan eden, her türlü ihtiyacınızı karşılayan, geceyi istirahatgâh, gündüzü çalışma vakti kılan; ayı, güneşi insanoğlunun hizmetine tahsis eden, yaratan, yaşatan, nimetlere mazhar eden, Münir ve Muhsin ve Ekreme'l-ekremîn Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki:

b. Bana Dua Edin İcabet Edeyim

Ud'ûnî. “Bana dua edin, benden isteyin.” *Estecib leküm.* “Ben sizin duanızı kabul ederim, istediğinizi ihsan ederim. Dilediğinizi veririm, sizi mahrum çevirmem. Duanıza icabet eylerim.” diye bildiriyor. Ama; *Inne'llezîne yestekbirûne an ibâdetî.* Ve buyuruyor ki: “Bana kulluktan, itaatten, inkıyâddan, benim emrime uymaktan yüz döndürenler, onu kabul etmeyenler, burun kaldıranlar,

---

² Mü'min (Gâfir), 60.

sırt dönenler; onlar işte hor hakir bir şekilde cehenneme atılacaklar.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim, dua bizim en büyük imkânımız. Evet, aciziz, güçsüz, yoksuluz, gücümüz kuvvetimiz mahdut. Birazcık bir imkânımız var gibi görünüyor ama sıhhatimiz elden giderse dizimizin dermanı kalmaz. Bir yerimize felç gelirse elimizi kaldırmaya gücümüz yetmez. Bir âciz, nâçiz yaratıyız. Ama Allahu Teâlâ hazretleri ferman ediyor, ilan ediyor ki: “Bana dua edin, ben sizin duanıza icabet ederim.”

O halde Rabbine kul olan, Rabbinin Rabliğini sezen ve ona iltica eden ve ona dua eden insan en kuvvetli insandır. En güçlü insan, Rabbine tevekkül eden insandır. Rabbinin kendine vekil edinen insandır. Boynunu büküp Rabbinden isteyen insandır.

«الدعاء هو العبادة»

ed-Duâu hüve'l-ibâdetü.

Dua ibadetin ta kendisidir. Namaz, oruç, zekât ibadettir. Hac ibadettir, dua da ibadettir. “Ama hocam ben duada elimi açıp bir

şeyler istiyorum Allah'tan, o da ibadet olur mu?"

Evet, ibadettir. Çünkü Allah'ın varlığını anlamış, O'na teveccüh etmiş. O'nun dergâhının azametini kavramış oluyorsun. Her şeyin ondan geldiğini sezmiş oluyorsun. İbadetin özü budur.

Namazda da niyaz etmiyor muyuz, namazda da istemiyor muyuz?

﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾

*İhdina's-sırâta'l-müstakîm.*³ demiyor muyuz?

“Yâ Rabbi! Sen bizi doğru yola hidayet eyle. Sevdiğin, razı olduğun kimselerin; ih-sanda, ikramda bulduklarının yoluna bize hidayet eyle. Kızdığın, sapıtmış olanların, gazap etmiş olduğun kimselerin yoluna bizi kaydırma.” diye dua etmiyor muyuz?

Dua ibadetin özüdür ve elimizde duadan daha kıymetli bir silah yoktur.

---

³ 1/Fâtiha, 6.

«الدعاء سلاح المؤمن»

ed-Duâu silâhü'l-mü'mini.

“Dua mü'minin silahıdır.” İsteyin, Allah verir; iltica edin, Allah size vekil olur. Düşmanınızı Allah'a havale edin; Allahu Teâlâ hazretleri ondan sizin intikamınızı eğer haklıysanız bak nasıl alır.

O bakımdan Abdülkadir Geylânî hazretleri diyor ki: Sen kadere çok iyi itiraz ediyorsun. Sen kulsun, elinde ne var ki? Bir dua etmek bir de kadere razı olmak. Başka bir şey yok ki. Başka ne yapabilirsin?

Ateş olsan cürmün kadar yer yakarsın. Onu da yakamazsın; çünkü ateş kendi kendine yakma kudretine bile sahip değilmiş ki İbrahim *aleyhisselam* ateşe atıldığı halde ateş onu yakamadı. Çünkü

﴿كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾

*Kûnî berden ve selâmen alâ İbrâhîm.*⁴

Buyurdu Allah. Ateşe attıkları halde ateşin uzaktan, karşısında dayanamayacak du-

---

⁴ 21/Enbiyâ, 69.

rumda alevlenmesine rağmen İbrahim *aley-hisselam* ateşin içinden sağ salim çıktı. Demek ki yakmak da Allah'ın izniyle oluyor.

O bakımdan aziz ve muhterem kardeşlerim, evet, diyar-ı gurbettesiniz. Evet, garipsiniz. Mazlumsunuz, bir geçim telaşı peşine düşmüşsünüz, gelmişsiniz. İşte Allahu Teâlâ hazretleri âyet-i kerîmesinde buyuruyor ki:

Kıyamet kopacak, yani buna hazır olun. Yani dünya telaşına düşüp de rızık gaailesine düşüp de harama sapmayın, âhireti unutmayın. Bugüne hazır olun. Çünkü rızık önemli değil, kazanç önemli değil. Asıl ona hazırlanmak önemlidir.

Ona hazırlanmazsanız sonra fena halde, gafil bir şekilde yakalanırsınız, çok pişman olursunuz. Onun için kıyametin kopacağını, onun çok yakın olduğunu ve her an kopabileceğini daima düşünmek lazım. Bundan da daha açık bir hadîs-i şerîfi var ki Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in, buyurmuş:

«إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ»

İzâ mâte ehadüküm fe-kad kâmet kıyâmetuhu.

“İnsan öldü mü onun kıyamet kopmuş, işi bitmiştir.” Kendisi öldü mü bitti artık. Öbür kıyamet istediği zaman kopsun. Bu kendisinden sonra yakalan kıyamet, asıl büyük kıyamet ne zaman koparsa kopsun.

Mademki insanın ferdî, şahsî kıyameti olan ölüm insanın hemen yanı başındadır, çevresindedir, başının ucunda uçuşmaktadır; o halde mü'mine gaflet yakışmaz.

Mü'mine daima kıyamete karşı hazırlıklı olmak yakışır. Her türlü hesabını kapatmış olmak yakışır. Abdestli olmak yakışır, hemen şu anda “ver bakalım emaneti” diye Azrail *aleyhisselam* gelse o emaneti verecek tarzda, şartlarını hazırlamış, işini ayarlamış olmak yakışır.

c. Dervişlik Ölüme Hazır Olmaktır

Dervişlik de budur işte. Dervişlik, ölüme insanın her an hazırlıklı olmuş olmasıdır. Hemen şu anda ölmek durumu olsa, Azrail *aleyhisselam* gözüne gözüксе, “Ver bakalım sana Allah'ın imtihan olarak verdiği şu emanet ca-

nı. Şu dünyada şu kadar imtihan zamanın vardı, müddet doldu. -‘Kaldır elini kalemden, defterden’ dediği gibi öğretmenin imtihanda, ‘Tamam, vakit doldu. Çekim bakalım kalemleri, kâğıttan’ dediği gibi- müddet bitti, ver bakalım emaneti.” dediği zaman Azrail, ne diyecek insan?

Hiçbir şey demesi mümkün değil.

﴿فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا

يَسْتَقْدِمُونَ﴾

*Fe-izâ câe ecelühüm lâ yeste’hirûne sa’aten velâ yestekdimûn.*⁵

Bir saat tehire uğramaz, bir an tehire uğramaz. Bir an öne gelmez. O halde bütün mü’minlerin, hepimizin; sizlerin, bizlerin, çoluk çocuğumuzun, memlekettekilerin, buradakilerin, hepimizin kıyamete karşı hazırlıklı olmamız gerekiyor. Çok aciziz, çok ihtiyaçlarımız var, çok cahiliz, mazlumuz, biçareyiz... Ne yapacağımızı bilmiyoruz. O zamanda Allah arkasından buyuruyor ki: Bana dua

---

⁵ 7/A’râf, 34.

edin, ben size ihsan ederim. Benden isteyin, ne sıkıntınız varsa Allah'tan iste.

“Çok günahkârım. Çok kabahatler işledim, kusurlar işledim. Bilmem, halim ne olacak?”

Ne olacak?

Allah'ın dergâhına arz edeceksin, Allah affeder.

﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾

*Inne'llahe yağfiru'z-zunûbe cemî'a.*⁶

Yeter ki sen mü'min kul ol. Mü'min kul olduktan sonra Allahu Teâlâ hazretleri insanın günahlarını afv u mağfiret eder.

O bakımdan aziz ve muhterem kardeşlerim, Kur'an-ı Kerîm'in sizin kısmetinize söyleyecek ayetleri tespit etmek üzere açtığımız sayfadan, kısmetinize çıkmış olan bilgiler şudur ki: Kıyamete hazır olun, bir. Allah'a duayı unutmayın, iki. Mü'minin yapacağı duadır.

---

⁶ 39/Zümer, 53.

“E peki o zaman yan gelip yatalım hocam.” Tam da sen de benim eskiden beri etrafımdakileri tenkit ettiğim cinsten bir kimseymişsin demek ki. İşte dua edelim, yan gelip yatalım, oturalım; hayır. Hayır. Duanın çeşitleri var, duanın fiilî olanı var, kavli olanı var.

Çalışmak da fiilî duadır. bir işin yapılması için çalışmak da fiilî duadır. Esbabına tevessül etmek de, amel eylemek de Kur’an-ı Kerîm’de Allahu Teâlâ hazretleri tarafından emredilmiştir. Onu da yapmadığı zaman insan, şartlarını yerine getirmemiş olur.

O bakımdan hepimizin hatırında, hemen bugün ölecekmiş gibi, hemen bundan sonra ölecekmiş gibi kıyamet fikri gözümüzün önünde olmalı. Daima ona hazırlıklı olmalıyız, bir. Ağzımız da dualı olmalı, daima gönlümüz Rabbimize murâbıt olmalı, daima ihtiyacımızı O’na arz etmeliyiz.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri hadîs-i şerîflerinde buyurmuşlar ki: Pabucunun bağcığı kopsa, *şirâke na’leyk*, ayakkabısının bağcığı, sıırımı kopmuş olsa onu dahi Allah’tan iste, diyor.

Canım o kadar büyük dergâha bu kadar küçük iş sunulur mu, öyle istek olur mu?

O dergâh o kadar büyük ki bütün mahlûkatın her birinin en hurda, en küçük teferruat kabilinden hacetini dahi ihsan eder. En küçük şeyi dahi ihsan eder.

Peki, bu küçük şeyleri Allah'tan istemenin hikmeti nedir, "İste!" diye Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in tavsiye etmesinin hikmeti nedir?

Allah'ın varlığını sezersin, anlarsın. "Yâ Rabbi, sen bana bugün şunu nasip et." dersin. O gün sana o nasip olur. "Yâ Rabbi, ne büyüksün. İstedim, hemen ihsan ettin." dersin. Allah'ın varlığına delil arama ihtiyacın kalmaz.

Adamın birisi demiş ki: "Benim Allahu Teâlâ hazretlerinin varlığı hakkında 100 tane delilim var. Onları bir kitap halinde yazdım." Karşıdaki ârif gülmüş, "Senin Allah'a karşı yüz tane şüpheden varmış da onunla onlara iknaya cevap arıyorsun." demiş.

Mü'minim, dua ediyorum; duama icabet ediyor. Gece istiyorum, sabah veriyor. Sabah

istiyorum, hemen arkasından veriyor diye Rabbinin varlığını hisseder. Evet, görmez ama,

d. Gözler Onu Göremez; Gözün Kabiliyeti Yetersizdir

﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾

*Lâ tûdrikühu'l-epsâr.*⁷

Gözlerin görme kabiliyeti yeterli olmadığından göremez. O aşikâr.

﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ﴾

*Ve hüve me'aküm eyne mâ küntüm.*⁸

Nerede olsanız sizinle beraber ama göz ona bakmaya müsait değil ki, güneşe bile bakamıyor. Güneş Allah'ın mahlûkatından, yarattığından, gökteki cisimlerden bir cisim; ona dahi bakamıyor. Birisi aydaki detayları, teferruatı mehtaba bakıp aşağıya resmetmeye çalışmış da ona bakmaktan bile gözü arızalanmış. Ayın nuruna bile tahammülü yok.

Allah'ın nuruna nasıl tahammülü olsun?

---

⁷ 6/En'âm, 103.

⁸ 57/Hadîd, 4.

Musa *aleyhisselam*'a diyor ki;

﴿لَنْ تَرِيْنِيْ وَلَكِنْ اَنْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنْ اسْتَقَرَّ
مَكَانُهُ فَسَوْفَ تَرِيْنِيْ فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ
دَكَّآ وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا﴾

*Len terânî velâkini'nzur ile'l-cebeli fe-
ini's-tekarra mekânehû fe-sevfe terânî. Fe-
lemmâ tecellâ Rabbuhû li'l-cebeli ce'alehû
dekken ve harra Mûsâ sa'ikâ.*⁹

Len terânî. “Ya Musa, göremezsin ki be-
ni.” *Velâkini'nzur ile'l-cebeli fe-ini's-tekarra
mekânehû fe-sevfe terânî.* “Şu dağa bak,
tecelli ettiğim zaman o dayanabilirse o za-
man sen de belki dayanırsın.” *Fe-lemmâ te-
cellâ Rabbuhû li'l-cebeli ce'alehû dekken ve
harra Mûsâ sa'ikâ.* “Allahu Teâlâ hazretleri
dağa tecelli ettiği zaman dağ parça parça
parçalandı. O enerjiye, o nura tahammül
edemedi. Tecellinin nuruna tahammül ede-
medi. Musa *aleyhisselam* o tecellinin heyeca-
nından ve hadisenin azametinden, o olayın
büyüklüğünden yere yığıldı kaldı.”

---

⁹ 7/A'râf, 143.

Bizim aletlerimiz, bizim duyu organlarımız frekansları belli dalgaları almaya ayarlı. Bizim radyomuzun skalası, bizim radyomuzun düğmesinin oynama yeri, farkı şuradan şuraya kadar. Bunun dışında ses olmadığı mânasına gelmez. Bunun dışında dalga olmadığı mânasına gelmez. Skalası daha büyük olan bir şey daha fazla sesi alır. Ama dar olan o kadarcığını alıyor. Şuradan şuraya kadarını alıyor. Kimisinin bazı dalgaları olmuyor, almıyor.

O bakımdan Allahu Teâlâ hazretlerinin varlığını insan etrafındaki tesirlerden anlar. Dua ediyorsun, veriyor. İstiyorsun veriyor; anıyorsun varlığını, birliğini. Bağlanıyorsun, delile ihtiyaç kalmıyor.

Bir evliyaullahtan zât elini açmış da demiş ki: “Dün akşamki zevkli saatler hürmetine yâ Rabbi, şunu bana ihsan et.” Demek ki gece kalktı, tesbih çekti, gözyaşı döktü, ne münacatlar eyledi. Ne hoş haller, tecelliler oldu ki “Dün akşamki o şeyler hürmetine yâ Rabbi!” deyince şıp dediği oluvermiş. Allahu Teâlâ hazretleri cümlemize öyle imanı kuvvetli olanlardan eylesin. Ağzı dualı, Allah'a bağlı, Allah'a tevekkül eden kullardan eylesin.

Kur'an-ı Kerîm'de Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki:

﴿إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ﴾

*Innehû leyse lehû sultânün ale'llezîne
âmenû ve alâ Rabbihim yetevakkelûn.*¹⁰

Şeytanın Allah'a inanıp da tevekkül edenlere tesiri yoktur. Tevekkül etti mi insan, bağlandı mı tesir edemez. Şeytan tesir edemezse başkası hiç tesir edemez. Mümkün değil. Allahu Teâlâ hazretlerine insanlar hakkıyla tevekkül etselerdi, peygamberlerin mazhar oldukları nice nice olağanüstü hadiseler okuyoruz, biliyoruz, Kur'an-ı Kerîm kaydetmiş. Zekeriya *aleyhisselam*:

e. Allah Dilediğine Hesapsız Rızık Verir

﴿كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾

¹⁰ 16/Nahl, 99.

*Küllemâ dehale aleyhâ Zekeriyya'l-mihrâbe vecede indehâ rızkan, kâle yâ Meryemü ennâ leki hâzâ, kâlet hüve min indi'llah, inna'llahe yertzuku men yeşâ'u bi-ğayri hisâbin.*¹¹

Küllemâ dehale aleyhâ Zekeriyya'l-mihrâbe vecede indehâ rızkan kâle. “Meryem validemizin ibadethane odasına ne zaman kapıyı açıp girse orada çeşitli rızıklar buluyordu. Soruyordu:” *Yâ Meryemü ennâ leki hâzâ.* “Bunlar sana nereden geldi ya Meryem? Bu kapıyı benden başka kimse açmaz. Anah-tarı kapalı ve kilitli. Bunlar sana nereden geldi, bu mevsimin dışındaki buralarda yetişmeyen bu meyveler?”

Kâlet hüve min indi'llah. “Onlar Allah'ın indinden gönderiliyor, geliyor.” *Inna'llahe yertzuku men yeşâ'u bi-ğayri hisâbin.* “Allah dilediği kullara böyle hesaba, akla sığmaz tarzda nice nice yollardan ihsanlara ikramlara mazhar eder.” diye bildiriyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri minberde hutbe okuyordu. Bedevi-

---

¹¹ 3/Âl-i İmran, 37.

lerden bir tanesi arka taraftan telaşla geldi, dedi ki: Ya Resûlallah bize dua et, yağmur yağmadı. Topraklar çatladı, otlar kurudu. Susuzluktan hayvanlarımız zayıfladı, ölmeye başladılar. Biz de susuzluktan helâk olma derecesine geldik, dedi. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri elini açtı, yağmur yağması için Allahu Teâlâ hazretlerine dua eyledi. Râvîler rivayet ediyorlar ki gökyüzü böyle güneşliydi, pırıl pırıldı. Bulut yoktu. Medine'nin kenarındaki yüksek dağların üstünden sanki bir atlı süvari koşup geliyormuş gibi bir karabulut peydah oldu. Başladı, orada şakır şakır, şakır şakır yağmur yağmaya.

Neden?

Resullullah dua etti. Başladı yağmur yağmaya, o kuraklık içinde. Sanki süvari at koştururmuş gibi bulut yetişti; çünkü Resûlullah dua etti. Başladı, şakır şakır yağmaya.

Ne zamana kadar yağdı?

Bir dahaki Cuma günü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz hutbeye çıktığında o bedevi tekrar ayağa kalktı. “Ya Resûlallah, dua et de şu yağmur kesilsin.

Çünkü her taraf yağmura kaldı.” deyince Peygamber Efendimiz: Yâ Rabbi, çevreye yağdır, dedi. Yağdırma demedi. çevreye yağdır dedi. Yağmur başka taraflara doğru çekildi, gitti.

Allahu Teâlâ hazretleri sevdiği kulların duasına icabet eder. Sevdiği kullarına ihsan eder, mü'minleri de sever. Mü'minlerin de genel bir evlialık vasfı vardır. Allah mü'minlerin velisidir. Mü'minler Allah'ın velisidir.

Umumi bir veliliği vardır her mü'minin. Bir özel mertebesi vardır ki kâfirin en yükseği, bir mü'minin ayağının tozu olamaz.

Neden?

Bu mü'min, bu lâ ilâhe illallah diyor. Bu Allah'ın varlığını anlamış. Bu dua ederse Allah ona da ihsan eder. Allah ona da ihsan eder. Mekke-i Mükەرreme'de namaz kılıyoruz. Bir ihtiyar Hoca Efendi çıktı, namazı o kıldırıyor.

O sırada birisi dedi ki: Hocam, bu imam çok ihlaslı, çok istekli bir insan dedi. Gözü yaşlı bir imam bu, dedi. Geçenlerde burada bir kıtlık oldu, Yağmur duasına karar verdiler.

Bu zât çıktı, gözyaşlarıyla “Yâ Rabbi! Yağmur yağdır.” dedi, dua etti. Gökyüzü yine berraktı, daha elimiz açıkken şakır şakır yağmur yağmaya başladı, dedi. Allah Peygamber Efendimiz'in duasına icabet ettiği gibi senin duana da icabet eder.

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ﴾

*Emmen yücîbü'l-muztarra izâ de'âhu ve yekşifü's-sû'e.*¹²

Duasına icabet eder, sıkıntısını def eder. Hayırlara nâil eder, düşmanını kahreder.

Barbaros Hayrettin Paşa'nın vekili var, Cezayirli Hasan Paşa. Cezayirli Hasan Paşa gazaya çıkmış. Sıra ona gelmiş, nöbet ona gelmiş. İlk defa sefere çıkacak. Cezayir'den altı yedi tane gemiyi almış. Şöyle Napoli, İtalya taraflarına doğru yürümüş. Sardunya Adalarından dolaşmış, bu Fransa'nın güneyinden dolaşmış. Düşman yok, ortalıkta. Hiçbirisine rastlamamış.

Sonra gelmiş, İspanya'nın doğusunda adalardan bir tanesinde, تنها bir koyda gecele-

---

¹² 27/Neml, 62.

yin demirlemişler. Bekliyorlar, sabah vakti olmuş. Öteki gemilerin kaptanları Cezayirli Hasan Reis'ten, Hasan Paşa'dan emir bekliyorlar.

Hani yelkenleri açın, demirleri alın. Açılalım diye emir bekliyorlar, hava aydınlanmaya başlamış. Şafak sökmüş, sabahın vakti girmiş. Sabah namazını kılmışlar, gemiler artık yürümeye başlamış. E, karadan bir suikast yaparlar. Gemilerin orada saklandığını görünce geceleyin girdiler, şimdi görüldüğü zaman durulmaz. Demişler ki bu yeni reis, bu yeni kaptan haberdar değil. Acemi ve tecrübesiz. İnelim, şunu uyaralım, demişler. Sandallara binmişler, Hasan Reis'in kalyonuna gelmişler.

Kapıyı çalmışlar. Selamünaleyküm, aleyküm selam. Mübarek seccadesinde ibadet ediyor. Demişler ki: "Reis, gemicilik töresinde böyle hava ışıdığı zaman sahilde demirli durulmaz; çünkü düşman tedbir alır, top atar, şey yapar. Yakar gemiyi, yaralar, onun için karanlıkta daha aşırı mamız lazımdı. Geç bile kaldık. Çıkmamız lazım, tehlikeli oluyor. Şimdi böyle düşman geliverirse, körfezin ağ-

zını kapatıverirse biz manevra yapamazsak düşman bizi burada helak eder.” falan gibi askerlik bakımından çeşitli bir şeyler söylemişler.

Hasan Reis gayet sakin demiş ki: “Kardeşlerim, yoldaşlarım biraz daha sabredin. İnşaallah beş altı parça düşman gemisi gelecek. Onları iğtinâm ederiz, ganimet olarak el koyarız onlara. Onlara sahip oluruz, öyle gideriz demiş. Hepsi birbirine bakmış gelenlerin. Dışarı çıkmışlar, bir şey diyememişler, terbiye var, edep var. Dışarı çıkınca demişler ki: Adam hem cahil hem de kerâmet-füruşluk yapıyor. Yani evliyalık taslıyor. Böyle şey olur mu?

Söylene söylene Kayıklara binmişler, gemilerine gitmişler. Biraz sonra Hasan Reis yolunda hareket oluyor. “Hadi bakalım hazırlıkları yapın çabuk, zincirleri alın, çabuk yelkenleri açın!” Açmışlar yavaş yavaş.

Körfez'den dışarıya çıkıveriyorlar ki sağ taraftan altı yedi parça düşman gemisi geliyor. Tabii, düşman gemisi hiç oralarda öyle Türk Kalyonlarının olacağından haberdar değil, tahmin etmiyor. Altı yedi parça gemi böy-

le gelip dururken bir adanın körfezinin içinden karşısına böyle bu leventlerin kalyonları çıkınca hemen beyaz bayrakları çekmişler, teslim bayraklarını çekmişler, teslimiz demişler. Savaşa lüzum yok falan demişler. Bizimkiler bunları ganimet olarak almış. Cezayir'e öyle dönmüşler.

Barbaros Hayrettin hatıralarında yazıyor bunu. Meşhur olan hatıra kitabında yazıyor bunu, öyle olduğunu kaydediyor. Sorarım size muhterem kardeşlerim; Hasan Reis kalyonunun odasında daha hava karanlıkken, daha körfezin içindeyken, öbür taraftan gelecek olan gemileri nasıl bildi?

Allah bildirirse bilir. Allahu Teâlâ hazretleri bildirirse bilir. Çünkü Allah sevdiği kulunun gören gözü olur, işiten kulağı olur, söyleyen dili olur, tutan eli olur, yürüyen ayağı olur. Buna *kurb-ı nevâfil* derler. Kul Allah yolunda ibadet eder, yürür, ilerlerse Allahu Teâlâ hazretleri ona yardım eder. Bizim Osmanlı ecdadımızın Allah rızası için yaptığı cihatlarda azıcık kuvvetlerle koca ordulara galebe çalmasının sebebi nedir?

İhlâstır, imandır, takvadır. Allah yolunda yürümeleridir. Allah'ın rızasına uygun yaşamalarıdır. Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim, şu fâni dünyanın fâni zevkleri, lezzetleri hiçbirimizi aldatmasın. Çalışma, ziraat, alışveriş, ticaret, zevk, eğlence, tatil vesaire gibi bahaneler bizi Allah'a güzel kuluk etmekten alıkoymasın. Biz kıyametin kopacağını unutmayalım. Ölümün çevremizde dolaştığını unutmayalım. Rabbimizin bizi gördüğünü bilelim. Rabbimizin her yerde hazır ve nazır olduğunu bilelim. Ağzımız dualı olsun. Gönlümüz O'na bağlı olsun, O'na iltica edelim. O'na tevekkül edelim. Onun emirlerini tutalım, onun yolunda yürüyelim.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*in hadîs-i şerîflerine gelince; buyuruyor ki Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz: -yine kura ile açmış olduğumuz size okuyalım diye hoca efendinin açmış olduğu sayfadan hadîs-i şerîfleri okuyacağım. Önceden tayin edilmiş şeyler değil. Sizin bahtınıza çıkmış olan hadîs-i şerîflerdir bunlar-

«ألا أحدثكم بما يدخلكم الجنة؟ قالوا: بلى، قال:

ضرب السيف، وطعام الضيف، واهتمام بمواقيت

الصلاة، وإسباغ الطهور فى الليلة القرة، وإطعام

الطعام على حبه»

E lâ uhaddisüküm bimâ yudhilükümü'l-cennete. Kâlû: Belâ. Kâle: Darbu's-seyfi,¹³ ve taâmu'd-dayfi¹⁴, ve'htimâmün bi-mevâkîti's-salâti, ve-isbâğu't-tuhûri fî'lleyleti'l-karrati ve it'âmu't-taâmi alâ hubbihî.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

E lâ uhaddisüküm bimâ yudhilükümü'l-cennete. “Dikkat edin, gözünüzü açın. Dikkatinizi toplayın. Bana kulak verin, pürdikkat dinleyin ki şimdi size cennete sokacak şeyleri sıralayacağım. Onları anlatacağım.” dedi Peygamber Efendimiz.

E lâ sözüne Arapça'da; manası “değil mi” demek ama değil mi manasında kullanılmıyor da “dikkat edin, uyanın, gaflet etme-

---

¹³ Sohbetle “darbün bi's-seyf” şeklinde geçiyor.

¹⁴ Sohbetle “ikrâmü'd-dayfi” şeklinde geçiyor.

yin, gözünüzü açın, dikkatle dinleyin” gibi bir mana taşıyor yani bu.

E lâ. Buyurdu Peygamber Efendimiz. “Dikkat edin ki:” *Uhaddisüküm.* “Size söylüyorum, söyleyeceğim.” *Bimâ yudhilükümü’l-cennete.* “Sizi cennete sokacak amelleri size şimdi sıralayacağım.” dedi. Sıralamaya başladı. Ne dedi evvela: *Darbu’s-seyfi.*¹⁵ “Kılıçla darp etmek, vurmak.”

Neden?

Biz Allahu Teâlâ hazretlerinin yeryüzünde vekilleriyiz, görevlendirdiği ümmetiz. Allahu Teâlâ hazretlerinin bize yüklediği görevler var. Emr-i mâruf yapacağız, nehy-i münker yapacağız. Günahları, suçları, zulmü engelleyeceğiz.

Hakkı, adaleti, iyiliği, doğruluğu, imanı temsil ediyoruz. Onların yerleşmesine çalışacağız. Onun için camide toplanmışız. Onun için bir araya gelmişiz. Paramızı sarf ediyoruz, gecemizi gündüzümüzü Allah'ın dinine ne yolla, ne türle hizmet edebiliriz diye düşünmekle geçiriyoruz; vazifemiz olduğundan.

---

¹⁵ Sohbetle “darbün bi’s-seyf” şeklinde geçiyor.

Mademki insanın Allah'ın kulu olması lazım, Allah yolunda yürümesi lazım, Allah'ın rızasını kazanacak şekilde ömür sürmesi lazım; bu hayat yoluna insanların girmesini engelleyen her engeli kaldırmak, mü'minin vazifesidir. Onun için cihadı tarif ederken bazı büyükler şöyle tarif etmişler: Cihat, İslâm ile insan arasına giren engelleri kaldırmaktır.

f. Cihad İslam ile İnsan Arasındaki Engelleri Kaldırmaktır

Burada insan, burada da İslâm var. İnsan İslâm'a girecek. müslüman olacak, İslâm'ca yaşayacak. Arada engeller var İslâm'ca yaşamasına mâni, bütün bu engellerin kaldırılması cihat. insan müslüman olacak. İnsanların hepsinin müslüman olması lazım. müslüman olmasına kim engel oluyor, hangi olay engel oluyor; onu yoldan kaldırmak lazım, yolun açılması lazım. İnsanın önüne, İslâm'a giden yolu engelleyen ne varsa onları açıp, yolu açmak lazım.

İşte o yolu açma çalışmasına cihat denir. Bu cihat malla olur, sözle olur, şeytanla olur, nefisle olur, düşmanla olur, münafıkla olur.

Yani içte olur, dışta olur; her şekilde olur. Maksat ne, ana taahhüt ne?

İnsanın müslümanca yaşamasına, İslâm'a kavuşmasına, müslüman olmasına engel ne varsa onunla uğraşmaktır. Nefis engel, nefis bir türlü gelip de camide namaz kılmaya razı olmuyor. “Pantolonumun ütüsü bozulacak. Ben öyle diz çöküp uzun saatler duramam. Sonra sıkıntıya gelemem. Sonra günde beş vakit namaz çok. Haftada bir Hristiyanlar, pazar günü toplanıyorlar. Az olsa ya, tembihat yapmaz mısınız? Sabah akşam olsa, haftada bir olsa, bilmem ne” falan bir sürü şey. Nefsi müslümanca yaşamaya müsaade etmek istemiyor. Nefisle mücadele edecek.

Sabahleyin namaza kalkmak istemiyor. Yorganı çekiyor, o tarafa dönüyor, bu tarafa dönüyor. “Ya geç de yattım. Şimdi kalkıp da şey olur mu efendim? Bu uyku terk edilir mi?” “Ha nefis, senin canına okurum. Ben senin canına okurum, kafanı kırarım senin! Sen benim İslâm’ca yaşamama engel olmaya kalkarsan ezerim seni! Çiğnerim seni.” diyecek.

A'lâ aduvvike nefsüke'lletî beyne... “Senin en büyük düşmanın şu iki yanın arasında

bulunan nefsidir.” diyor Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*. Nefisle uğraşacak. O da cihat, o da cihat.

Bazıları çıkmış, “Müslümanca yaşayamazsın. Namaz kılamazsın. Oruç tutamazsın, kurban kesemezsin, hacca gidemezsin. Yasak, yok bilmem ne...” Hadi oradan çekil!

Neden?

İslâm'ı engellemeye çalışıyor, İslâm'a engelleyen o zaman onunla uğraşırım. İslâm'ı yaşamaya mâni oluyorsa onunla cihat ederim. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hayatı ortada.

Nasıl başladı, başına neler geldi Peygamber Efendimiz'in?

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Muhammed el-Emin idi. el-Emin, ne demek? Güvenilir insan, dürüst insan, doğru sözlü, doğru özlü insan, hatası olmayan, kötülük etmeyen, haksızlık etmeyen insan, emin, güvenilir insan... Muhammed el-Emin diye herkes seviyordu, hürmet ediyordu. Peygamber oldu, başına ne haller geldi. Akrabaları düşman oldular. Damatları düşman oldu-

lar. Boşandı tabii sonra sözü, onlar. Ama amcaları düşman oldular.

İlk önce Kâbe'yi Müşerrefe'nin tamiri bahis konusuydu. Tamir ettiler duvarlarını Kureyşliler. Hacerü'l-Esved köşeye konulacak. Birisi dedi ki: En şerefli Arap kabilesi benim. Kabile reisi olarak bu taşı buraya benim koymam lazım. Ötekisi kılıcına davrandı, dedi ki: Sen kim oluyorsun ya, bizim kabile seninkinden daha üstün. Bu taşı bizim koymamız lazım. Ötekisi durun bakalım, kenara çekilin. Bu taşı koymak benim hakkımdır falan dedi. Kavga durumuna geldiler. Kâbe'de de kavga olmaz, biliyorlar. Kâbe'ye hürmet etmek gerektiğini de öğrenmişler. Çeşitli tokatlarla, tokat yiye yiye Kâbe'ye hürmet etmek gerektiğini müşrik oldukları halde biliyorlar. Orada da hürmetsizlik edilmeyeceğine, akılları o kadarına eriyor.

Dediler ki “Pekâlâ, hiçbirimiz koymasın. Şu Kâbe'nin kapısından ilk girecek şahsı hakem tayin edelim. O kime koysun derse o koysun.” dediler. Kapıya doğru döndüler, başladılar kim gelecek bakalım diye beklemeye. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*

Efendimiz çıktı geldi. O zaman daha henüz peygamberlik kendisine gelmemiştir, Muhammed el-Emin. Onun, Muhammed el-Emin'in geldiğini görünce hepsi sevindiler. "Hah, Muhammed el-Emin geldi." dediler. Güvenilir Muhammed. Onun hükmü hükümdür, sözü sözdür; her şeyi hoştur, tatlıdır, dediler. O da dinledi onların davasını.

"Bir örtü getirin." dedi. Bir örtü getirdiler. Örtünün üstüne Hacerü'l-Esved taşıyı koydu. Her bir yanından her kabilenin reisine tutturdu. "Hepiniz birden kaldırın." dedi. Hepsi birden kaldırdılar. Taş yerine konma hizasına gelince kendisi mübarek elleriyle aldı Hacerü'l-Esved'i, oraya koydu. Hepsi de memnun oldular. Ağzları kulaklarına vardı. Neden? dava halloldu. Hepsi kaldırmış oldular. Hepsi bu işe iştirak da bulundular.

Muhammed el-Emin iken, güvenilir insanken, asıl insanken, sevilen insanken, Abdülmuttalib'in torunu iken, Kureyş kabilesinin başkanının şeyi iken müslüman olunca neler yaptılar. Ne zulümler yaptılar, Kâbe'de namaz kıldırmadılar. Başına işkembe şeyi koymaya çalıştılar, hayatına kastettiler. Evini

kuşattılar, “Gece baskın yapıp hepimiz birden öldürelim. Bir kişi katil olarak ortaya çıkarsa onun kabilesi bizden intikam alır. Hepimiz birden onun kanına elimizi bulaştırmış olalım da onun kabilesi bütün kabilelerle uğraşmasın.” dediler. Elbirliği yaptılar ama o zaman Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere’ye hicret etti. Nasıl hicret etti?

Aralarından geçti. Bir avuç toprak aldı, bir saçtı şöyle. Orada Muhammed'in katli için bekleyen müşriklerin arasından geçti, gitti. Allah göstermeyince göstermiyor. Göstermedi, aralarından geçti; hicret etti.

Yani doğduğu şehirde yaşatmadılar, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'i. Ebû Bekr-i Sıddîk şöyle döndü, mahzun mahzun Mekke-i Mükەرreme'ye baktı. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz döndü, hicret ederken mahzun mahzun baktı. Dedi ki: Ey mübarek belde, eğer müşrikler beni senden ayırmasaydı kendim buradan ayrılacak değildim, dedi. Zorladılar, ayırdılar.

Bunları niçin anlatıyorum?

Yani Müslümanlık mazlum olarak çıktı. Müslümanları çölde eziyete tabii tuttular.

Müslümanları kumların üstünde işkence ettiler, öldürdüler. Şehit ettiler. müslümanları ıslak sığır derilerine sardılar, güneşin altında bıraktılar. Sığır derisi kuruduğu zaman sımsıkı sıkıp onları böyle bağırtta bağırtta işkenceler yaptılar. Yerlere ateşler yaktılar da o çıplak sırtlarını o ateşin üstüne yapıştırdılar. Böyle eziyet ettiler.

Onun için hiç kimse Müslümanlığa ileri geri laf söylemesin. Müslümanlık mazlum olarak başladı. Mademki Müslümanlığa saygı göstermiyorsun, mademki müslümanlara saygı göstermiyorsun, mademki insanların müslüman olmasına engel teşkil ediyorsun; o zaman da o engeli kaldırmak Allah'ın emri olduğundan cihat farzdır.

Kılıç kullanmak mecburiyettir. Zaten dünyada herkes de kılıç kullanıyor. Herkes de kullanıyor, yani Müslümanlığı tenkit edenler de, Müslümanlık kılıç dinidir diyenler de bizden fazla tenkit ediyor. Fransa'nın bütün kanallarını Cezayirli kardeşlerimiz kazmış. Bu kanallardan gemiler çalışıyor dediler. Cezayirli kardeşlerimiz kazmış bunları dediler. Getirmişler, zorla kazdırmışlar.

İşte müstemlekeler, işte savaşlar, işte dünyanın muhtelif yerlerindeki Kızılderililere yapılanlar, başka yerde yapılanlar... Onun için elbette hakkın emrinin yerine gelmesi için, elbette İslâm'a insanların ulaşmasına mâni olan duvarların yıkılması için bir çalışma lazım. Cennete sokan amel.

Peygamberimiz neleri sayıyor şimdi, cennete sokan amelleri sayıyor: Bir, *darbün bi's-seyf*. Kılıcını eline alacaksın, cihat edeceksin.

“E, şimdi kılıç mı yaptıralım?”

Hayır, her devrin kendisine göre çaresi var. O zaman ata biniyorlardı, şimdi hiç at besleyip de atla gidip gelen var mı Strasburg'dan, biz buraya atla mı geldik? Otomobile geldik, uçakla geliyoruz, gemiyle şey yapıyoruz. Her zamanın kendine göre şeyi vardır.

Bu bir remizdir, bir işarettir. Yani Allah rızası için, İslâm için sana baskı olursa, zorlama olursa sen de o zorlamaya karşı çalışacaksın, mertçe İslâm'ı koruyacaksın. İnsan ile İslâm arasındaki engeli kaldıracaksın. Bu, bir.

g. Misafire İkrâm

Cennete sokan amelleri sayıyor Peygamber Efendimiz. Bir cihat. İki, *Ve taâmu'd-dayfi*¹⁶. “Misafire ikram etmek.” Nasıl misafir? Yolcu yani sefer halinde olan insana veyahut hanesine gelen kimseye mükrim olacak müslüman. Allah rızası için kendisinin kazandığından, malından, mülkünden ikram edecek.

Arapların, müslümanların bu husustaki ananevî cömertlikleri çok yaygındır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in bir macerası var.

Bir gece Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hâne-i saadetinde yiyecek bir şey bulunmuyor. Karnı aç, yiyecek bir şey yok. Geceleyin evden çıkıyor, yürümeye başlıyor. Yürürken karanlıkta bir karaltı ile karşılaşılıyor. Soruyor: “Kimsin?” Ebû Bekr-i Sıddîk olduğu anlaşılıyor. Diyor ki “Ey Ebû Bekir niye çıktın gecenin bu vaktinde?” “Ya Resûlallah, evde yiyecek bir şey yoktu. Onun

---

¹⁶ Sohbetinde “ikrâmü'd-dayfi” şeklinde geçiyor.

için çıktım.” diyor. O da ondan çıkmış. Peygamber Efendimiz'in de evinde bir şey yok, yemek yememiş. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in de evinde bir şey yok, yemek yememiş.

Biraz daha beraber gidiyorlar, bakıyorlar ki yeni bir karaltı karşılarında. Kimsin, diye soruyorlar. Ömer *radıyallahu anh* imiş. “Ya Ömer, gecenin bu vaktinde nedir seni böyle dışarıya çıkartan sebep?” diye soruyorlar.

O da diyor ki “Ya Resûlallah, yiyecek bir şey yoktu, ondan.” Demek aynı sebepten o da çıkmış. Nihayet sahabenin zenginlerinden bir zatın geceleyin kapısını çalıyorlar. O kapıyı açıyor ki iki cihan güneşi Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* ve onun iki mübarek sahabe-si karşısında.

Hemen içeriye alıyor. Buyurun diyor, bir hurma dalını getiriyor, önlerine bırakıyor. Siz bunları yiyedurun diyor. Hurma böyle salkım halinde olur. O salkımı getiriyor, dalında böyle, yumuşak yumuşak. O hurmaları yemeye başlıyorlar.

O arada gidiyor, bir oğlak kesiyor, pişiriyor, hazır ediyor, hemen önlerine getiriyor. İşte ikram, müslümanın ikramı. Müslüman

mükrimdir, böyle ikram edecek. Misafire ikram edecek, sevabı çok fazla.

Ebû Hüreyre *radiyallahu anh* da aç kalmış. Yani bizim bugünkü halimizi anlamaya faydası olur diye biraz onlardan da, hem de büyüklerin menâkıbını anlatmakta fayda vardır. Salihlerin anıldığı yere rahmet iner. Hz. Ebû Hüreyre, Resûlullah Efendimiz'in Ashâb-ı Suffesinden bir mübarek zât. Hadis aşığı, Resûlullah'tan duyduklarını yazıp ezberliyor. Hadisleri çok iyi bilen bir kimse.

Karnı acıkmış, kaç gündür yemek yememiş. Açlıktan karnı zil çalıyor. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'e gitmiş, demiş ki: “Ya Ebû Bekir, sana bir Kur'an okuyayım, acaba doğru mu okuyorum? Sen bir dinle.” Dinlemiş, yanlıştın yok demiş. “Peki, o zaman Allah'a ısmarladık.” demiş, kalkmış.

Neden Kur'an okumaya gidiyor? Birisine bir ziyarete gidince ev sahibi ona bir ikramda bulunur diye gidiyor. Karnı aç, istemiyor muhterem kardeşlerim. İstemiyor, Allah rızası için bana bir şey demiyor. Gidiyor, bir Kur'an okuyayım dinle falan diye bir bahane yani. Merhaba falan, maksat evden bir ikram eder

de açlığı gider diye. E, o mübarek de evliyadır, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz. Muhakkak onun da evinde bir şey yok ki anlaşılan, o da ona ikram etmemiş.

Kalkıyor, Hz Ömer'in kapısını çalıyor, diyor ki: Ya Ömer, bir Kur'an okuyayım bakalım, doğru mu dinle falan diyor. Oku diyor. Ona da okuyor, doğru diyor. Eksiğin yok, benim bildiğime göre diyor. Oradan da çıkıyor. Hz. Ömer'in anlaması lazım diyor, benim Kur'an'ı ondan çok ezbere bildiğimi anlaması lazımdı diyor. Oradan da bir şey yok.

Ondan sonra sokakta yürürken halsiz, dizinde derman kalmıyor, kenara yığılıyor. Arabistan'ın sıcağını bilenler bilirler. Gitmiş olanlar bilirler yani. Karnı tok insanın bile iflahı kesilir. Yığılmış kenara, gözü kararmış açlıktan.

Yığılmış kalmış. Fakat bir ayak sesi duyuyor ki tanıyor. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* geliyor. Zaten geçtiği yerde kokusu kalırdı, Peygamber Efendimiz'in. Kokusundan bilirlerdi, şeyinden bilirlerdi; buradan Resûlullah geçmiş diye.

Belki başka mânevî kokular da vardır, bir şey daha anlatayım, hani salihlerin anıldığı yere rahmet iner diye. Bizim hocamızdan önce makam sahibi, bu *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabının tercümesini yapan Abdülaziz Hocamız, kendi hocaları Tekirdağlı Mustafa Fevzi Efendi vaaz verirmiş. Ya Beyazıt Camii'nde vaaz verirmiş, ya Ayasofya Camii'nde vaaz verirmiş. Ya oradadır ya oradadır, belli değil. Beyazıt Camii'ne gelirlermiş muhterem kardeşlerim, caminin kapısında böyle bir meşin asılı olur, rüzgâr cereyan yapmasın diye.

Bir meşin asılı olur, o meşini şöyle aralarsın ve oradan girersin içeriye. İstanbul camilerinde bilirsiniz böyle eski usul, böyle meşinden bir kapı vardır. Askı vardır, perde vardır yani. Meşinden bir kapı şeklinde perde vardır, o meşin perdeyi şöyle kaldırıyorlar. Caminin havasını bir kokluyorlar. Bir kokluyorlar hoca efendi burada değil diyorlar. Yallah, Ayasofya'ya gidiyorlar.

E, gezmedin be mübarek. Yani Beyazıt Camii'nin bir sağ kanadı vardır. Kütüphane olan tarafı uzar gider. Kapıdan görünmez zaten. Bir sol tarafı vardır, uzar gider. Bir ön

tarafı vardır, kubbeyi tutan direklerin arka tarafı vardır. Kenarı vardır, köşesi vardır, ön tarafı vardır. Lüzum yok, açıyor perdeyi, içerisini kokluyor. Hocasının kokusu yok, burada değil diyor. Haydi, Ayasofya'ya gidiyor. Öyle de olabilir, yani Allah bilir nasıl olduğunu.

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh* zıp diye zıplıyor. Hani mübarek dermansızdı, yığılıp kalmıştı? Resûlullah olunca canına can geliyor insanın.

Zıplıyor, kalkıyor. Resûlullah Efendimiz hâline bir bakıyor. Gel diyor. Sormak yok. Bir şey sormak yok, gel diyor, Resullah Efendimiz'in arkasından sessiz sessiz gidiyor. İçeriye girince Resûlullah, hâne-i saadetinde mü'minlerin anaları, ümmühât-ı mü'minîn kim varsa onlara diyor ki evde yiyecek içecek bir şey var mı?

Diyorlar ki bir tas süt var ya Resûlallah. Getirin diyor. Bir tas sütü veriyor şeye. Tas artık ne kadar büyüklükte bilmiyoruz da, Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'a iç demiş. İçiyor, içiyor, içiyor. Ondan sonra bırakmış. Daha iç demiş, yine içiyor, içiyor. Bırakmış, daha iç demiş, gene içiyor. "O kadar içtim; o kadar

içtim, o kadar içtim ki diyor karnım düz oldu.” diyor.

Demek ki mübareğin karnı sırtına yapışmış. Yani açlıktan, açlıktan sırtına yapışmış. Böyle ne kadar çukurdu, o kadar içtim, o kadar içtim ki karnım düz oldu diyor. Biz ne deriz?

Karnım tepe gibi oldu, deriz. Asker bavulu gibi oldu deriz, asker bavuluna her şey tıklılır böyle içine. Artık memleketine dönüyor. Öyle deriz.

O mübareklerin hali öyleydi işte aziz ve muhterem kardeşlerim. Öyle, yokluk diyarıydı. Bir şey bulunmazdı da bir hurmayı bazen biraz birisi emerdi. Ondan sonra ötekisinin ağzına verirdi. Başkasının ağzından çıkan şey yenir mi?

Yoksulluk insana neler yaptırır. Portakal kabuğu yedirtir, insana. O oradan biraz emerdi, yutmaz da ötekine verirdi. O biraz emerdi. Şimdiki gibi bakkal, süpermarket, kamyon, nakil yoktu; imkân yoktu. Olmayınca olmuyordu. Onun için *ikrâmü'd-dayf* misafire ikram çok önemli.

Bir keresinde sahabeden bir grup, bir vazife ile askerî bir grup halinde çöle gittiler. Çölden geçtiler, vazifelerini yaptılar. Yoruldular mübarekler. Baktılar karşıda bir ağaçlık yer var. O ağaçlık yere doğru yürüdüler. Tamam, burada birkaç çadır var, bedevi var. Develeri var, sütleri vardır. Oba var burada diye yanaştılar. Selamünaleyküm dediler. Adamlar bunları misafir etmedi. Obalarının içine almadılar. Misafir etmediler, bir şey vermediler. Bunlar aç, açık. Para da geçmez öyle yerlerde, zaten paraları da yoktur.

Aç, açık orada aç kaldılar. Obanın kenarında kumların üstüne yattılar. Yattılar ama sen misin Allah'ın sevgili kullarını ikramda bulunmayan. İçeride bir feryat başladı, obanın içinde bir feryat başladı. Obanın, kabilenin reisini o çevrenin en zehirli tür yılanı ısırmış. En zehirli yılan, ısırıldığı zaman öldüren yılan ısırmış. Kabile reisi şişmeye başlamış. Yılanın zehri tesirini gösteriyor, şişmeye başlıyor.

Onun üzerine, içeriden örtünerek bir cariye geliyor. Cariye yani kadın geliyor. “Kabile reisini yılan sokmuştur. İçinizde tedavi

bilen var mı?” diye soruyor oradaki o yolcu, sahabeden olan o mübarek gruptakilere. Onlardan başkan olan da diyor ki ben biliyorum. Peki, gel diyorlar. Gidiyor muhterem kardeşlerim. O yılan sokmuş olan kabile reisi şişmeye başlamış, biraz sonra ölecek.

O yılanın cinsi biliniyor, zehrinin tesiri biliniyor. Ölecek adam. Ona bir okuyor o mübarek sahabe, hani bak dersin başında dua etmek dedik ya, bir okuyor; hastalığı iyi oluyor. Zehrin tesiri sönüyor.

Neden?

«الدعاء يرد القضاء بعد ان يبرم»

ed-Duâu yeruddü'l-kazâe ba'de en yübrame.

Allah'ın hükmü kesinleşmiş iken dua değiştirir onu. O Allah'ın sevgili kulu, o peygamberin sahabesi dua etti, zehirli olan kimse ölmedi. İyileşti, oturdu, gözü açıldı. Artık onlara ikramlar, yiyecekler, içecekler, bilmem her şeyleri yıgıldılar.

Çünkü ölümden kurtuldu, adam. Biliyor nereden döndüğünü. Ondan sonra da bir sürü

koyun verdi kabile bunlara, bunlar bu koyunları önlerine kattılar. Neşeli neşeli, sevine sevine Resûlullah'ın evine, şehrine gelirken duayı eden üzüntülü. Üzgün, diyor ki: “Ben ne yaptım, ben ne ettim? Ben bir dua ile maddî menfaat sağladım kendime. Bu benim yaptığım doğru değil.” diye düşünüyor. “Ben bunu Resûlullah'a soracağım. Kimseye bu verilen hediyelere el sürdürmem.” diyor.

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e kadar geliyorlar. Olanları anlatıyorlar. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz diyor ki: “Hayır, sen âhiretini satıp da dünyasını alanlardan değilsin. Senin yaptığın gayet normaldir. Sen ona öyle yapsınlar diye yapmadın. O da ikram olarak verdi. Onun mahsuru yoktur.” falan diyor. Yani Suudi Arabistan'da o zamanın şartlarında misafirliğin önemini anlatmak için bu menkıbelerden hatırıma gelenleri sizlere anlattım.

Tabii, şimdi bizim Türkiye'de kimsenin kimseye ihtiyacı yoktur. Cebinde parası varsa girer bakkala, manava, kebabçıya. İstedikini yer, içer, geçer, gider ama yine de misafir ağırlamanın çok büyük sevabı, fazileti vardır.

Cennete sokan amellerden birisidir. Birincisi cihat, ikincisi misafire ikram, *ikrâmü'd-dayf*.

h. Namazı Vaktinde Kılmak

Üçüncüsü: *Ve'htimâmün bi-mevâkîti's-salâti*. Cennete sokan, Peygamber Efendimiz sıraladığı hayırlı amellerden üçüncüsü nedir? “Namaz vakitlerine ihtimam göstermek.”

Yani ne demek?

Namazı vaktinde kılmak. Evvel vaktinde, faziletli zamanında kılmak demek. Aziz ve muhterem kardeşlerim, namaz mü'minin mi-racıdır. Namaz dinin direğidir. Namaz çok önemli bir ibadettir. Namaz müslümanın kalitesini gösteren bir ibadettir.

Namaz müslümanı günde beş vakit yıka-yan bir ibadettir. Temizleyen bir ibadettir; kirlerden, paslardan, günahlardan koruyan, kurtaran bir ibadettir. Çok önemli.

“Üç vakit olmaz mı?”

Olmaz. “Bir vakit olmaz mı?” Olmaz. “On vakit olmaz mı?” Sen karıştırma. Beş tane denmiş, beş tane olacak. Sabahleyin bir namaz kılarırsın, öğleyin bir namaz kılarırsın. Tam ticaretin sona erdiği, sıkıntılı, telaşlı akşam

gelmeden evvel işlerimi bitireyim denilen zamanda ikindide bir namaz kılarınsın. Güneş batarken bir namaz kılarınsın. Gece bir namaz kılarınsın, biter farz namazlar. Ama bu da evvel vaktinde, şartlarına uygun olarak kılarınsan cennete girersin. Kim namazı ikâme ederse, güzel kılırsa dinini doğrultmuş olur. Güzel yapmış olur. Namazını ihmal eden kimse çok büyük kusur işlemiş olur.

Kendiniz namaz kılıyorsunuz. Mescit yapmışsınız, camiye geliyorsunuz. Evlatlarınızı, hanımlarınızı da ehl-i namaz, ehl-i niyaz, ehl-i ibadet yapmak için gayret göstereceksiniz. Çocuğunuzu da getireceksiniz. Çocuğunuza da namazı sevdireceksiniz. İbadeti sevdireceksiniz, evvel vaktinde kılmalarını sağlayacaksınız. Çünkü cennetlik eden amellerden dördüncüsü:

Ve-isbâğu't-tuhûri fî'l-leyleti'l-karrati.
“Şiddetli, soğuk gecede abdesti güzelce almak.” diyor Peygamber Efendimiz. Tabii, abdest almak insanın günahlarının affına sebeptir de, özellikle şiddetli, soğuk gece diyor.

Neden?

İnsan soğuktan korktuğu için, ibadet yapmakta gecikebilir. Yani abdest almak zoruna gidebilir. “Aman bu soğukta, bu karda, buzların arasında şimdi ben nasıl abdest alacağım” falan diye tembellik edebilir. Ama halis müslüman, soğuk da olsa sıcak da olsa her türlü şartta ibadetinin gereğini yapar. Ve ibadetine sebep olacak temizliği de, abdesti de guslünü de alır. İşte böyle soğuk gecede güzelce, şartlarına riayet ederek, dikkatli dikkatli abdest almak o da cennete sokan amellerdendir; çünkü günahların affına sebep olur.

Muhterem kardeşlerim, abdest alan insanlara dikkat edin. Suyu yüzüne bir çarpıyor, şöyle bir yanaklarını ovuşturuyor. Elini bir atıyor, şöyle yapıyor. Tam yıkamıyor, su her tarafına gitmiyor. Yüzünün, gözünün her tarafına gitmiyor, dirsekleri ıslanmıyor. Abdest azaları tam mânası ile olmuyor.

O bakımdan şeye dikkat etmek lazım, *isbâğ* yani gayet güzel böyle her tarafına ulaştırarak, dikkatli dikkatli abdest almak lazım. Acele etmemek lazım, üstüne sıçratmamak lazım. Abdesti güzel almak lazım. Sonra:

Ve it'âmu't-taâmi alâ hubbihî. “Allah sevgisini, Allah aşkını, Allah'ın rızasını kazanmak niyetiyle ziyafet çekmek, hayır, hasenât yapmak, yedirmek içirmek.” Bu da önemli bir cömertlik. Bu da önemli bir cenneti kazanmaya vesile olacak şeydir.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Medine-i Münevvere'ye gelmiş. İlk defa gelmiş daha, yeni gelmiş. Medine'de Yahudiler var. Başka kabileler var. Evs kabilesi var, Hazrec kabilesi var. E, bazıları Peygamber Efendimiz'i hac esnasında tanımışlar. Akabe beyatında kendisine beyat etmişler, sözleşmişler. Çağırılmışlar Medine-i Münevvere'ye, “Biz sana kucak açarız. Başımızın üstünde yerin var, buyur ya Resûlallah!” demişler ama herkes bilmiyor. Duyulmuş Medine'de peygamber denilen bir kişi Medine'ye geldi falan diye.

Yahudilerin hahamlarından Abdullah b.Selâm diye bir zât da duymuş peygamber denilen bir kimse gelmiş buraya diye. Duymuş, haberi almış. Gittim diyor. Gittim, toplantılarının olduğu eve. Kapıdan içeriye girdim:

Fe iza hiye fe-izâ vechuhû leyse bi-vechi'l-kezzâbîn.

Yüzüne bir baktım ki o mübareğin, diyor. Daha kendisi Yahudi hahamı. Henüz daha müslüman olmamış ama merakla gitmiş oraya. “Yüzüne bir baktım ki yüzü hiç de öyle yalancı insan yüzü değil.” diyor. Yüzü nurlu, ciddi, mübarek, pırıl pırıl; müstesna, harika bir insan, mübarek bir insan. “Ve sözüne dikkat ettim.” diyor. Sözü şu olmuş:

Efşü's-selâm. “Aranızda selâmı ifşa ediniz, birbirinize selam veriniz, ‘es-Selamu aleyküm’ deyiniz.” *Ve et'imu't-taâm.* “Birbirinize ziyafet çekiniz. Birbirimize yemek yediriniz. Dostluk olsun, muhabbet olsun, tanışma olsun diye.”

Ve sallû bi'l-leyli ve'n-nâsü niâm. “İnsanlar bir yerde uyurken horul horul, gaflette iken siz kalkın geceleri. İbadet edin, gece namazı kılın.” demişti, diyor. Bu mübarek zât, bu şeylerin âlimlerinden bir kimse, yani Yahudilerin Tevrat'ı iyi bilenlerinden bir kimse Abdullah b. Selâm. Ondan sonra müslüman oldu.

Abdullah b. Selâm *radıyallahu anh* müslüman oldu. Müslüman olduğu zaman da Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e gelmiş demiş ki: “Ya Resûlallah sen Allah'ın Peygamberisin. Sen Tevrat'ta Allah'ın bize bildirdiği, müjdelediği peygambersin. Ben sana inandım. Yalnız benim bu inandığımı birden açıklarsan bana iftira ederler. Sen ilk önce beni bir sor, soruştur.” diye Resûlullah Efendimiz'e ricada bulunmuş.

Resullah Efendimiz de Yahudilerin ileri gelenlerini Medine'yi Münevvere 'ye çağırıyor. Diyor ki: “Abdullah b.Selam nasıl bir kimse-dir?”

Diyorlar ki: “Âlimdir, iyidir, hoştur, şöyledir, böyledir...” diyorlar.

“Peki, müslüman olsa ne dersiniz?”

“Hayır, yapmaz öyle şey.” diyorlar. Abdullah b. Selam çıkıyor oradan:

“Ey Yahudi cemaati, Allah'ın hak peygamberidir bu zât. Tevrat'ta bildirilen kimse-dir. Ben iman ettim, siz de iman edin!” diyor. Yani o kimsedir bu, Abdullah b. Selam *radıyallahu anh*.

O bakımdan bu ziyafet çekme, yemek yedirme, sofrası açık olma, cömertlik de çok kıymetli bir iştir. İbrahim *aleyhisselam* da mübarek, hiç misafirsiz yemek yemezmiş. Sabah akşam ne zaman sofraya kursa muhakkak sofrasına misafir arar bulurmuş. Hocamızın kendisinden halvet çıkardığı Tekirdağlı Mustafa Fevzi Hoca Efendi'nin de bir müftü kardeşi varmış. Tekirdağ müftüsüymüş. O mübarek de hiç sofrasına misafirsiz oturmazmış. Evinde misafir olmazsa han odalarından gidip handa gecelemiş olan insanlara rica eder, evine getirir, doyurur öyle yemeği beraber yermiş.

i. Müminlere Muhabbet

Bunların hepsinin aslı esası nedir, muhterem kardeşlerim? Mü'minlerin arasında muhabbettir. Mü'minler birbirleri arasında muhabbeti arttırmak için birbirlerini tanıyacaklar. Birbirlerine hediye verecekler. Birbirlerine ikramda bulunacaklar. Evlerine davet edecekler, ziyaretlerine gidecekler. Hasta olduğu zaman yoklayacaklar. Derdi olduğu zaman beraber çare arayacaklar. Sıkıntısı olduğu zaman müşkülünü halledecekler. Ve-

fat ederse cenazesinde vazifelerini yapacaklar. Mü'minler birbirlerini sevecekler. Birbirlerine kenetlenmiş bir kale gibi Allah'ın yapmış olduğu kardeşlik, uhuvvet şeyine uygun olarak yaşayacaklar. Bu muhabbeti sağlamak için yapılan her şey sevap, bu muhabbeti zedeleyen her iş de günahtır. Gıybet günahtır, dedikodu günahtır, çekiştirmek günahtır. Birisinin arkasından konuşmak günahtır. Birisinin kalbini kıracak söz söylemek günahtır. İnsanların arasına fitne fesat sokup şey yapmak günahtır. Düşmanlık günahtır. Kavga günahtır. Yani muhabbeti bozan her şey dinimizce şiddetle yasaklanmıştır. Muhabbeti sağlayan her şey de tavsiye edilmiştir. Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi Allahu Teâlâ hazretlerinin istediği tarzda hak müslüman olmaya muvaffak eylesin

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü